Biblioteca Centrală Regională

Miercuri
8 februarie 1961
8 pagini
15 bani

ALBINA

REVISTA SĂPTĂMÎNALĂ A AȘEZĂMINTELOR CULTURALE

Anul 63
Seria II-a
Nr. 685

Tovarășilor Gheorghe Gheorghiu-Dej, Chivu Stoica și Petre Borilă le sînt prezentate proiectele privitoare la sistematizarea orașului Brașov Foto: Agerpres

Vizita tovarășilor Gheorghe Gheorghiu-Dej, Chivu Stoica și Petre Borilă la Brașov

In ziua de 3 februarie a.c., tovarășii Gheorghe Gheorghiu-Dej, Chivu Stoica și Petre Borilă au vizitat orașul Brașov, unde împreună cu tovarășii Gh. Gaston Marin, președintele Comitetului de Stat al Planificării, Nicolae Bădescu, președintele Comitetului de Stat pentru Construcții, Arhitectură și Sistematizare, N. Marchian, prim-secretar al Comitetului regional al P.M.R., precum și alți reprezentanți ai organelor centrale și ai organelor locale de partid și de stat, au examinat probleme legate de planul de sistematizare a orașului Brașov.

Cu acest prilej a fost aprobată schița preliminară prezentată, urmînd ca, pe baza îndrumărilor date, C.S.C.A.S. să elaboreze schița definitivă de sistematizare, care urmează să fie prezentată spre aprobare conducerii de partid și de stat între 15—30 iunie 1961.

In cadrul acesteia, în vederea sistematizării, se va studia întregul teritoriu administrativ al orașului Brașov și va fi precizat profilul stațiunilor de odihnă Predeal, Poiana Brașov etc. De asemenea, au fost date îndrumări privind dezvoltarea orașului în cadrul planului de șase ani și al programului de perspectivă.

S-a stabilit ca, în perioada 1960—1965, în orașul Brașov să se construiască o suprafață locuibilă de circa 300.000 m.p. (10.000 de apartamente convenționale cu două camere). In anul 1961 volumul construcțiilor de locuințe s-a majorat la 1.500 de apartamente (45.000 m.p. suprafață locuibilă), aproape dublu față de cele 800 de apartamente cît fusese prevăzut inițial. Corespunzător cu aceasta se vor executa lucrările de canalizare, alimentare cu apă, energie electrică, gaz metan etc.

Pentru construirea acestui volum de locuințe, producția de panouri prefabricate a fabricii din Brașov va fi folosită în primul rînd pentru acoperirea nevoilor orașului.

S-au dat indicații ca, o dată cu proiectarea blocurilor și cvartalelor de locuințe, Comitetul executiv al Sfatului popular orășenesc să stabilească, împreună cu Ministerul Comerțului, spațiile comerciale necesare. Pentru îmbunătățirea deservirii populației din cartierul Steagul Roșu, încă din acest an se va începe construirea unui complex comercial.

In vederea unei mai bune deserviri culturale a populației brașovene, în anul 1961 se va construi un cinematograf de 800 locuri.

In ce privește problemele de circulație și transport, a fost acceptată amplasarea, precum și macheta noii stații de cale ferată pentru călători, aprobîndu-se continuarea lucrărilor de construire a acestei stații. S-a indicat Comitetului executiv al Sfatului popular regional să elaboreze proiectul de ansamblu al pieței din fața gării, precum și al legăturilor de circulație cu centrul orașului. Pentru îmbunătățirea transportului în comun, orașul Brașov va căpăta anul acesta mijloace suplimentare de transport.

(Agerpres)

CEI MAI BUNI

Lumina cînd se-aprinde la cămin,
cînd horele se-nvîrt — flori vii în soare
și cînd la sat, sub cerul larg, senin,
răsună bucuria-n difuzoare,

Cînd am tăiat răzoarele cu plugul
și înrodit-am holda mai înaltă
pornind să creștem ne-ncetat belșugul
pe drumul muncii noastre laolaltă,

În toate-aceste clipe, ne-ncetat,
către Partid ne zboară-n furiș gîndul!
El locle-n stăpînire ni le-a dat
ca să ne spunem, avîntați, cuvîntul!

Nu peste mult va rîde Mărțișor —
și-n muguri verzi s-or brobonii acații...
Pe drumul scump de bucurii și spor,
vom merge să ne-alegem deputații.

Alătura de noi i-am cunoscut
muncind cu rîvna trainică-a iubirii
de-a-nsămînța-n descătușatul lut
și pîinea de belșug, și trandafirii,!

Cu drag, ca mîine, vom împodobi
împurpurata urnă-n vis și taină
și n-om uita niciodată frumoasa zi
cînd spre-nălțimi am mai urcat o treaptă

GH. SCRIPCA

CANDIDAȚII

Aceasta-i vrerea ta și-a țării-ntregi:
Pe cei mai buni dintre cei buni s-alegi
Pe cei ce-aștern la fiecare pas
Noi primăveri — să înflorească totul
Dînd vredniciei creatoare volul
Tu vrerii populare îi dai glas.

În inimă-i păstrezi pe cei mai buni:
La-ndemnul lor belșug de rod aduni
În locul oropsitului bordei
Inalți din marmuri ca surîd în soare
Căminul cu lecturi la prîdvoare
Pe-ai vieții noastre libere, temei.

Ei spicul grîului îl vor mai plin
Vor cerul înzorit tot mai senin,
Vor gîndul să la cerul cu asalt,
Să sprijine pe umeri de furnale
Spre viitor, avîntarile tale
Spre joiul zi de zi tot mai înalt.

Tu inimile lor le simți că bat
Partidul care ne-avață: 'nălțătorul!

ION POTOPIN

Cîteva din miile de înfăptuiri

In cinstea alegerilor de la 5 martie, minerii din Valea Jiului au dat peste plan, de la începutul anului, 8.671 tone cărbune.

★ Trei dintre S.M.T.-urile din regiunea Crișana (Cefa, Secuieni și Tileagd) au realizat planul de reparații pentru campania agricolă de primăvară, iar restul de 8 S.M.T.-uri repară acum ultimele tractoare. Mecanizatorii închină acest succes, chezășie a unor recolte îmbelșugate pe 1961, zilei alegerilor.

★ În satul Popești, raionul Focșani, cetățenii și candidații lor au hotărît împreună să grăbească lucrările de electrificare. Ziua alegerilor îi găsește cu angajamentul îndeplinit cu o lună mai devreme. În satul Popești ard azi becurile electrice.

★ La atelierele C.F.R. „Grivița Roșie" din Capitală s-au turnat două șarje din metal economisit. Harnicii muncitori de aici le-au dat numele simbolic „șarjele alegerilor".

★ La „Casa alegătorului" din comuna Vulpeni, raionul Balș, bătrînul Dumitru Iordache, participant la răscoala din 1907, le-a vorbit tinerilor care la 5 martie vor vota pentru prima oară, despre alegerile de altădată. Asemenea manifestări au loc în majoritatea comunelor din regiunea Oltenia. La „Casa alegătorului" din comuna Punghina, raionul Vînju Mare s-a organizat o călătorie imaginară pe harta regiunii. Celor prezenți li s-a vorbit cu acest prilej despre înfăptuirile oamenilor muncii din regiune în condițiile create de regimul democrat popular.

★ Dînd curs angajamentelor luate în cinstea alegerilor, Ion Crăciun și Alexandru Cristea, propuși candidați ai F.D.P., pentru alegerile în sfatul popular al comunei Tepești, raionul Olteț, au mobilizat pe țăranii muncitori întovărășiți la construcția a două pătule cu o capacitate de 25 vagoane. Munca voluntară depusă a adus întovărășirii o economie de 38.000 lei.

★ În chiar ziua care a urmat adunării populare în care Ludovic Mike a fost propus candidat al F.D.P. pentru alegerile în sfatul popular al comunei Aghireș, alegătorii și candidatul lor au purces la înfăptuirea hotărîrilor luate în ajun. Ei au început transportul materialelor necesare reparării drumurilor și fîntînelor din comună.

★ În comuna Certeza, raionul Oaș, candidații ajutați de cetățeni, au și înfăptuit o parte din propunerile pentru înfrumusețarea comunei lor, făcute în adunările populare. Astfel ei au confecționat bănci pentru căminul cultural, au reparat un pod, au strîns material lemnos pentru împrejmuirea sfatului popular, etc.

★ În Valea Crișului, (comună din raionul Sf. Gheorghe), pînă la precedentele alegeri, oamenii se mai foloseau, la casa alegătorului, de lampa cu petrol și ascultau emisiunile radio la difuzor. Acum la „Casa alegătorului" stălucesc becuri electrice, iar într-un colț e instalat televizorul. Despre tot ce-au realizat în patru ani numai, despre ce fac de la un an la altul, cetățenii din Valea Crișului vorbesc aici seară de seară cu mulțumire și mîndrie.

SPRE zece-milioane

Gospodăria agricolă colectivă din Hălchiu a realizat în 1960 un venit de peste 8,5 milioane de lei, iar în 1961 va realiza aproape 10.000.000. Bătălia pentru dobîndirea celor 10 milioane a început încă din toamna trecută, o dată cu arătura. O susțin acum toți colectiviștii. E una din condițiile ca ea să fie cîștigată. Și va fi! Abia cînd cunoști unele fapte, înțelegi pe ce li se bizuie celor din Hălchiu încrederea.

★

Cu terenul cooperativei agricole de producție, ai cărei membri au trecut cu toții în 1960 în gospodăria colectivă, suprafața gospodăriei a ajuns la 1866 hectare. 1960 a fost ultimul an cînd în Hălchiu s-a mai putut auzi de recolte „slăbuțe". Pămîntul fostei cooperative de producție, încorporat de-acum în cel al gospodăriei, a dat 1.360 kg. grîu la ha., iar la sfeclă cu 8.000 kg. la ha. mai puțin decît gospodăria. Vremea n-a fost mai darnică cu gospodăria colectivă, care a scos totuși în medie (socotind în mod convențional fără cooperativa agricolă) 2.200 kg. grîu la hectar de pe o suprafață de 285 hectare. Gospodăria colectivă s-a arătat din nou și din plin, forma superioară de lucru a pămîntului.

Colectiviștii din Hălchiu sînt muncitori și pricepuți și unde pun mîna se cunoaște. Ilie Căpățînă un președinte pe măsura unei astfel de gospodării, adică bun conducător și un gospodar priceput, își amintește că tot ce s-a făcut și se face se datorește înainte de toate, factorului om. Așa zicem și noi și ne gîndim întîi la el,

Case de colectiviști în cartierul nou

la comunistul Ilie Căpățînă, la Constantin Dima secretarul organizației de bază P.M.R. și la alții ca ei, șefi de brigăzi și echipe, inițiatorii și sufletul acțiunilor.

★

E un adevăr unanim recunoscut că sporirea continuă a averii obștești este chezășia prosperității gospodăriei colective și a membrilor săi. Creșterea fondului de bază se realizează alocîndu-se anual din venit sumele cuvenite. Iar dacă pe-alocuri mai sînt unii care fac treaba asta cu mînă strînsă, la Hălchiu cînd e vorba de fondul de bază, nu încape tocmeală. În 1959 au alocat 758.000 lei. Anul acesta suma va fi de peste 1.200.000 lei. Altfel spus, în doi ani aproape dublu. Așa cum ies recoltele record dintr-un teren îngrășat, veniturile mari ies dintr-un fond de bază solid. Și cu cît e venitul mai mare, cu atît crește și averea obștească. Colectiviștii din Hălchiu explică legătura aceasta reciprocă cum nu se poate mai bine și cu exemple din propria lor viață.

E adevărat că aci pămîntul e bun și gras dar e tot atît de adevărat că oamenii nu se mulțumesc cu atît. Pămîntul nu se înmulțește cum se înmulțesc cerințele omului. Rezolvarea problemei nu se caută așadar în suprafață, ci în adîncime. „A dat pămîntul acesta tot ce poate?" — întreabă Ilie Căpățînă și răspunde tot el — „Nici pe departe".

Ajutați de agronom, colectiviștii au făcut analize și au constatat că solul gospodăriei e acid, că pînza de apă freatică se află la 120 de centimetri, etc. În consecință știu cît îngrășămînt trebuie dat, ce soiuri trebuie folosite, cum trebuie făcute lucrările. Anul trecut au investit 200.000 lei în mașini și lucrări de irigație. Suprafața irigată va crește în acest an cu încă 100 de hectare la culturile de sfeclă și legume. Vor mai cumpăra un aspersor purtat pe tractor pe lîngă cele pe care le au de-acum. Cheltuiala se amortizează repede prin sporul de producție pe care îl dă cultura irigată.

„Rezolvarea în adîncime" a problemei productivității solului o dă și asolamentul. Cităm dintr-o conferință întocmită de președinte, din care se mai poate vedea că unui președinte de colectivă îi e de mare folos să posede cunoștințe agrotehnice temeinice: ...„Din cauza suprafețelor care s-au adăugat neîncetat gospodăriei prin înscrierea de noi membri, n-am putut aplica decît un asolament de tranziție. Ținem seama așadar, la rotația culturilor, de planta premergătoare și administrăm îngrășăminte organice și minerale la plantele mari consumatoare de elemente fertilizante. Aceste măsuri sînt luate cu scopul de a se obține producții ridicate la hectar"...

Producția maximă la grîu și la orz obținută în gospodărie a depășit trei tone la hectar în 1959. Pentru recolta din acest an colectiviștii au semănat în arătură de toamnă soiul „Transilvania", care a dat la gospodăria de stat din comună 3.500 kg. la hectar și „Ponca" a cărui producție s-a ridicat la peste 3.000 kg. Alegerea nu e întîmplătoare. Ele sînt mai rezistente la cădere și la frig și au o mai mare productivitate.

Gospodăria colectivă din Hălchiu, e o gospodărie mare, organizată însă pînă la amănunt, după principii îndeobște cunoscute. Lucrul acesta stă la îndemîna oricărei gospodării. Ceea ce le e caracteristic hălchenilor și l-am dori la cît mai mulți, e sîrguința cu care caută noi izvoare de cîștig.

Aspect de la casa-laborator a gospodăriei agricole colective.

Vara banu-i pe cîmp. Dar cînd pămîntul zace sub zăpadă el poate fi scos din culturile forțate, de seră, de pildă. Așa au apărut pe piața Brașovului în plin ger roșii dolofane. S-au copt la palidele raze de soare strecurate prin geamlîcuri. Acesta e aspectul poetic. Cel practic sună astfel: În 1960 colectiviștii au încasat pe roșii trufanda, 140.000 lei. În numai 25 zile din ianuarie, 65.000 lei. Drept care au mărit suprafața de sere pe 1961 cu încă 1450 de metri pătrați.

Au amenajat și o ciupercărie. Producția ei se află deja pe piață. Ciupercile se cultivă în beciuri pe pat de nisip și pămînt de țelină și se înmulțesc ...ca ciupercile. Iau pe fiecare kilogram preț bun. De cheltuit n-au cheltuit decît cu micellium-ul (sămînța).

Știți cum se pot scoate de pe 2 hectare de grădină 90.000 lei? Pui întîi spanac și-l recoltezi în aprilie cînd are mai multă căutare; după el și pe același loc, ridichi de lună și în sfîrșit morcovi. Metoda se cheamă „cultură triplă" și ea a introdus în limbajul local termenii de „hectar fizic" și „hectar faptic". Adică „fizic" vor avea în 1961 o suprafață de 50 de hectare grădină, iar „faptic" aproape 90, fiindcă 17 dintre cele 50 se vor tripla prin cultivarea lor prin sistemul de mai sus.

Aritmetica asta le va aduce colectiviștilor din Hălchiu 600.000 lei cîștig suplimentar.

★

G.A.C. din Hălchiu este o cunoscută furnizoare de materii prime pentru industria alimentară. Ea livrează sfeclă fabricii de zahăr din Bod, cicoare fabricii de cicoare, mentă fabricii Nivea. I.C.I.L. preia de la gospodărie anual 83 de vagoane de lapte. Asta deocamdată. În 1965, de pildă, cantitatea globală de lapte livrat urmează să fie de aproape 2,5 milioane litri. De pe acum rasa de soi, furajarea științifică, îngrijirea apropie producția pe cap de vacă de 3000 litri.

Cele mai mari venituri se obțin însă din vînzarea producției vegetale contractate cu statul. Gospodăria a încasat astfel peste 3.000.000 lei în 1959, 5.167.000 în 1960, urmînd să ajungă în acest an la 8.000.000 lei.

De capitolul „10.000.000 lei" țin — nici nu vă gîndeați — drumurile. Anual pe drumurile din comună se transportă 20.000 de vagoane produse și materiale: cereale, sfeclă, nutrețuri, cartofi, legume, materiale de construcție, îngrășăminte. Un drum bun accelerează traficul, cruță mijloacele mecanice și timpul oamenilor, ieftinește producția. Cînd drumul e prost, se întîmplă invers. Ce s-ar fi ales de cele șase camioane, de tractoarele rutiere ale gospodăriei (era să uităm „Skodița" pentru deplasările urgente), dacă ar fi circulat pe drumuri cu hîrtoape? Colectiviștii cară voluntar pietriș, îl aștern și-l tăvălugesc. S-a ivit însă și necesitatea unor căi noi de acces către sere și către grajdul de vaci. El urmează să fie construit în curînd. Comuna e în întregime colectivizată. Fiecare cetățean e și colectivist, iar interesele colectiviștilor și cele obștești se împletesc strîns, uneori pînă la identificare. Aceasta și explică progresul rapid al satului colectivizat. Anul trecut, colectiviștii au executat voluntar 6.500 zile-muncă, la lucrările de construcție și irigare. Anul acesta au destinat în același scop 3 la sută din volumul total de zile-muncă.

★

Nu constituie deloc un efort pentru gospodăria colectivă din Hălchiu să cheltuiască cu copiii de la creșă și grădiniță, 90.000 lei, alte zeci de mii cu bătrînii, să subvenționeze sportul și activitatea culturală. La sediu are două televizoare, două aparate de radio, iar după spusa președintelui, gospodăria cheltuiește anual pe abonamente la ziare, reviste și publicații de specialitate, 4.000 lei.

În comună s-au construit atîtea case noi, cît ar face la un loc încă o comună. Pe cunoscuta uliță nouă se înșiruie cele 170 de case care au costat fiecare în parte zeci de mii de lei. Casele colectiviștilor Gh. Ghmora, Moșoiu și alții, au cîte patru sau cinci camere și un confort cu nimic deosebit de condițiile de locuit de la oraș. Nici nu poți gîndi altfel, cînd vezi una după alta mobila furniruită, toaleta cu oglindă de cristal în care se dichisește colectivista duminica, lustra din tavan, sau motocicleta din prag. Dar mai ales naturațea cu care colectivistul le stăpînește și le folosește.

Doar acareturile și coșarul din fundul ogrăzii îți amintesc că cei de-aici sînt lucrători ai pămîntului.

Mulgătorul fruntaș Mihai Cojocaru a realizat anul trecut la lotul de vaci pe care-l are în primire, 3.000 litri lapte peste plan.

VIRGIL TOSO

	1958	1959	1960	1961
FOND DE BAZĂ	4.256.000	4.942.199	6.160.708	7.200.000
VENIT	3.893.685	5.283.000	8.600.000	9.300.000
NUMĂR DE FAMILII	375	400	624 Comuna colectivizată în întregime	

Evoluția gospodăriei colective în ultimii ani

CANDIDAŢI AI F. D. P.

DASCĂL şi CETĂŢEAN

Cine a fost de faţă cînd Gheorghe Motoaşcă, mecanizator la S.M.T., şi numeroşi colectivişti din circumscripţia electorală nr. 8 Feldioara au susţinut candidatura directorului de şcoală Ion Popovici în alegerile pentru sfatul popular comunal, au înţeles, din calda descriere făcută de către vorbitori, de cîtă stimă şi preţuire se bucură azi intelectualii. Participanţi activi la viaţa satului, ei împărtăşesc, împreună cu ţăranii muncitori, satisfacţia izbînzilor de fiecare zi şi împreună muncesc pentru înfăptuirea unei vieţi tot mai îmbelşugate. Intelectualul îmbină neîncetat nobila sa menire de educator cu activitatea de luminare a maselor de ţărani muncitori. El îi învaţă, adesea pe aceleaşi bănci, pe copii tîlcul slovelor, şi pe părinţii lor, în faptul serii, taina recoltelor bogate. Este ceea ce face zi de zi, veşnic neobosit, profesorul de ştiinţe naturale Ion Popovici. Oamenii îl propun azi pentru a treia oară candidat al F.D.P. pentru alegerile în sfatul popular comunal. Asta înseamnă că şi-a îndeplinit de două ori la rînd cu cinste mandatul de deputat, cîştigîndu-şi deplina încredere a alegătorilor. Şi-l va îndeplini, desigur, şi pentru a treia oară.

— Noi ne adresăm minţii şi sufletului omului, — spune comunistul Ion Popovici. — E o muncă grea, dar frumoasă. Ce poate fi mai frumos, mai pe deplin gustat, decît mulţumirea venită după îndeplinirea unei astfel de misiuni ? Şi trebuie spus că el o face cu pasiune. Mulţi locuitori din Feldioara colectivizată, romîni şi saşi, deopotrivă, vin adesea şi spun : „Vă mulţumim foarte că ne-aţi învăţat ce şi cum să facem". Sînt cei cărora Ion Popovici le-a risipit îndoielile explicîndu-le lămurit, cu pilde din viaţa gospodăriei colective, superioritatea şi foloasele muncii în colectiv. Ca profesor a organizat un cerc al tinerilor naturalişti, un cerc de fizică şi chimie şi unul de cultură generală, unde 130 de colectivişti află seară de seară lucruri pe care nu le-au ştiut niciodată. Ciţi n-au găsit aici tălmăcirea ştiinţifică a atîtor fenomene din viaţa înconjurătoare !

...Într-o zi, o femeie cu găleata goală în mînă l-a ocolit. „Să nu-i ies omului cu deşert", zicea. Profesorul a luat aminte şi a cercetat atent după aceea problema eresurilor, incluzînd în planul colectivului de conferenţiari, — al cărui responsabil este, — conferinţa „Origina superstiţiilor şi combaterea lor".

Profesorul Ion Popovici, candidat al F.D.P. în circumscripţia electorală nr. 8 Feldioara, ţinînd o conferinţă la casa alegătorului din comună.

Gospodăria colectivă din comună îşi găseşte în intelectuali, în frunte cu directorul de şcoală Ion Popovici, un sprijin permanent şi efectiv. Cadrele didactice şi elevii au ajutat anul trecut gospodăria la recoltatul cartofilor şi la plivitul păioaselor. De cîte ori are prilejul, el sprijină cu experienţa sa de dascăl, buna desfăşurare a învăţămîntului agrozootehnic.

— Am observat, spunea Ion Popovici, că la lecţiile cercului de zootehnie nu se făceau aplicaţii practice la grajd. M-am sfătuit cu biroul organizaţiei de bază, cu conducerea gospodăriei, iar la lecţia următoare cursanţii au întocmit la grajd raţii ştiinţifice pentru bovine, ovine şi porcine, în funcţie de producţie şi rasa animalelor.

Realizările gospodăreşti din Feldioara, ivite în răstimpul ultimilor doi ani, sînt în bună măsură rezultatul entuziasmului şi hărniciei cetăţenilor mobilizaţi de deputaţi. Lucrările de irigaţii, care au redat gospodăriei peste 75 hectare, parcurile din comună, drumul către gară, casa de naşteri, sînt cîteva dintre ele. Într-o adunare populară recentă s-a votat construcţia unui nou cămin cultural (cel vechi este depăşit de cerinţe).

— În Feldioara, viaţa oamenilor şi-a lărgit făgaşul. Ea este, de la un an la altul, mai plină şi mai frumoasă, mărturiseşte Ion Popovici, vorbind totodată şi de propria sa viaţă.

V. TUDOR

BIBLIOTECARA

Cînd intri în biblioteca comunală din Miercurea, raionul Sebeş, te întîmpină foarte binevoitoare o femeie trecută de prima tinereţe, dar cu mişcări destul de vioaie şi, mai ales, cu o voce blajină, prietenoasă.

Mai apoi te întîmpină în bibliotecă o ordine şi o atmosferă deosebit de primitoare. Peste tot se simte o mînă harnică şi grijulie, care a pus ici o vază de flori sau o broderie, dincolo o fotografie care ilustrează aspecte din activitatea bibliotecii.

Dar, pentru a cunoaşte pe Elena Solomon, bibliotecara, nu-i destul atît. După ce stai de vorbă cu oamenii din sat, după ce mai cercetezi şi unele „documente de birou", îţi poţi da seama cît de iubită este femeia aceasta, bibliotecara satului. Nu-i om în sat — de la copilul de clasa I-a şi pînă la bătrînul de 80 de ani — care să n-o cunoască, care să n-o caute, să nu-i ceară această hrană atît de necesară omului nou al satului socialist — cărţile.

În sat nu-i casă fără cititor. În familia Ludoşan citesc bărbatul (Ion), soţia (Maria) şi copilul (Gheorghe). Toţi laolaltă au citit în anul 1960 aproape 100 de cărţi.

Metodele de răspîndire a cărţilor folosite de bibliotecara Elena Solomon ? Multe şi variate.

În primul rînd merge în mod sistematic prin sat, de la casă la casă. În fiecare dimineaţă pe la 5—6 gospodari (pentru anul acesta înmulţindu-se cererile de cărţi s-a hotărît să viziteze cîte zece case pe zi).

În al doilea rînd foloseşte un harnic colectiv de difuzori voluntari. Are în colectiv zece tovarăşi. Am cunoscut doar pe unul din ei : pe colectivista Armeanu Maria, candidată F.D.P. în sfatul popular regional pentru alegerile din 5 martie, ea însăşi bună cititoare şi neobosită răspînditoare a cărţilor.

In al treilea rînd. de mare folos pentru răspîndirea cărţilor este activitatea organizată în cele 24 de cercuri de citit şi, în sfîrşit, nenumăratele manifestări de masă cu cartea : recenzii, concursuri „Cine ştie, cîştigă", prezentări de cărţi (după care o strigă oamenii pe stradă „ca să nu care cumva să nu-i oprească cutare sau cutare titlu"), seri literare şi multe altele.

Rezultatele obţinute de bibliotecară ? De asemenea, multe şi variate.

Cine are drum la Miercurea poate merge pe la Maria Lungu şi aceasta o să-i povestească cum a învăţat dintr-o carte metode noi de agrotehnică în plantarea roşiilor ; sau pe la Buhoi Felicia, care la cultura sfeclei de zahăr s-a ajutat tot de nişte cărţi de la bibliotecă ; ori pe la Ioan Ludoşan (fost brigadier în G.A.C. şi actualul preşedinte al acesteia), care, tot din slova cărţilor a prins secretul ciupitului castraveţilor şi răsădirii lor (se ştie că de obicei castraveţii se seamănă direct).

Şi pentru ca munca ei să fie cît mai rodnică, bibliotecara Elena Solomon s-a hotărît ca începînd din primăvară să ceară de la sfatul popular o bucată de teren şi, ajutată de 8—10 oameni, din cei mai apropiaţi colaboratori ai bibliotecii, să pună în practică diferite metode agrotehnice descrise în cărţi şi apoi să spună săteni lor, colectiviştilor: „uitaţi-vă, acestea-s cărţile, acestea-s metodele cuprinse în ele, iar aici, pe teren, rezultatele obţinute. Citiţi cărţile şi aplicaţi şi voi metodele arătate în ele".

Nici că se poate o ideie mai minunată.

...Satul Miercurea e în întregime colectivizat. Gospodăria agricolă colectivă a crescut an de an şi o dată cu ea au crescut şi conştiinţa oamenilor şi cunoştinţele lor politice, ştiinţifice, agrotehnice.

Dacă în 1955 erau 700 de cititori cu 1.898 de cărţi citite, în 1960 numărul cititorilor a ajuns la 1.304, iar al cărţilor citite la 13.518.

Pentru rezultatele deosebite obţinute în concursul „Biblioteca în slujba construcţiei socialiste", biblioteca comunală din Miercurea a fost distinsă recent cu premiul I pe regiune.

...Zilele trecute, în adunarea cetăţenilor din circumscripţia electorală comunală nr. 1 din Miercurea, bibliotecara Elena Solomon a fost propusă candidată pentru alegerile în sfatul comunal. S-au ridicat atunci Cîrja Dumitru, Schenker Gheorghe, Lungu Maria şi alţi colectivişti, muncitori şi intelectuali şi au susţinut cu căldură candidatura acestei harnice activiste culturale.

LASCĂR STANCU

FARSA ALEGERILOR de pe vremea stăpînirii exploatatorilor

II.

Pînă la acordarea votului universal, alegerile se făceau pe colegii. Erau trei colegii în raport cu venitul impozabil, adică în raport cu averea cetăţenilor. La colegiul întîi votau numai marii moşieri, marii proprietari şi industriaşii. Colegiul al doilea era al burgheziei mici şi mijlocii : avocaţi, medici, alţi liberi profesionişti şi funcţionărimea. La colegiul al treilea vota lumea satelor şi anume cîte un delegat pentru 50 de ţărani. Delegatul celor 50 de ţărani era bineînţeles ales pe sprînceană dintre chiaburi. Aşa era reprezentată ţărănimea pe care, cîrmuirile burghezo-moşiereşti o lăsau să zacă în beznă şi să moară de frenţe, friguri de baltă şi pelagră.

Pentru fiecare colegiu se vota în altă zi. În felul acesta, numărul votanţilor nu era mare. Erau oraşe cu numai 80-100 votanţi la colegiul întîi şi cu 1.000-2.000 la colegiul doi. Pentru ca lista guvernamentală să aibă majoritatea absolută, pe lîngă voturile sigure ale membrilor partidului din care făceau parte, candidaţii trebuiau să obţină încă 20-30 de voturi la colegiul întîi şi vreo 100-200 la colegiul doi. Candidaţii partidelor „istorice" obţineau aceste voturi prin vizite personale cu care prilej făceau tot felul de făgăduieli. Alegătorul îşi spunea păsul, candidatul îşi nota în agendă, apoi urma o strîngere de mînă. Cu atît se alegea alegătorul.

Aplicînd sistemul promisiunilor, într-o vreme, într-un oraş din nordul Moldovei, un elector, Misică G., a ajuns medic primar al oraşului, deşi n-avea nici un fel de studii, necum de medicină...

La colegiul al doilea, majoritatea votanţilor erau funcţionari, oameni temători să nu-şi piardă slujba şi care votau din „principiu" şi „tradiţie" cu guvernul. Deviza acestor oameni, porecliţi „cerşetori în haine negre", era: „pleacă ai noştri, vin ai noştri".

Cît priveşte pe delegaţii ţăranilor, care votau la colegiul al treilea, de aceştia se îngrijeau primarii satelor, să fie aleşi numai dintre oamenii partidului de guvernămînt, şi anume chiaburi de care erau siguri.

In seara alegerilor, autorităţile se îngrijeau ca noii deputaţi să fie purtaţi pe braţe, cu alai şi muzică. In centrul oraşului se aprindeau butoaie cu păcură, iar regimentul organiza o retragere cu torţe.

Dar chiar aşa : cu vizite, promisiuni, bani împrăştiaţi cu nemiluita şi delegaţi aleşi pe sprînceană, alegerea nu era sigură sută-n sută. Votul era doar „secret"... In cabină, cine ştie ce-i trăznea omului şi în loc să pună ştampila pe lista guvernamentală, o pune alăturea, la opoziţionist. Doar şi acesta îi făgăduise cine ştie ce. Pentru a preveni atari surprize, se practica sistemul care a rămas de pomină, sub numele „suveica". Iată cum funcţiona acest sistem. Alegătorul primea la uşă de la un agent guvernamental un buletin gata împăturit şi pe care era aplicat unde trebuia ştampila „votat". Îl punea în buzunar. Ajuns în faţa biroului electoral primea un buletin. Trecea în cabină, schimba buletinele între ele, revenea şi introducea în urnă buletinul primit de afară. La ieşire, dădea agentului buletinul pe care-l primise de la comisia electorală. Agentul punea ştampila unde ştia el şi-l dădea altui cetăţean, care proceda şi el la fel. Şi uite aşa, un buletin intra în buzunar, altul ieşea, repede, repede, aşa cum suveica trece dintr-o parte în alta printre firele urzelii.

Se întîmpla ca, ajuns în stradă, în momentul cînd înmîna buletinul primit, cetăţeanul să fie luat într-o fabrică de palme şi ciomege. Orice apărare era de prisos. Omul, era „însemnat", deoarece nevrînd să voteze pe candidatul guvernamental, dar nici să nu se ştie aceasta, cînd intra în cabină mîzgălea votul şi deci îi anula valoarea. El se credea singur şi nevăzut. Dar mai erau şi ochi care, chiar dacă nu se vedeau, iscodeau prin crăpăturile anume lăsate între scîndurile cabinei. Şi la ieşire, fără să simtă, agentul aflat (camuflat) în sală, îi făcuse un semn cu creta pe umăr sau pe spatele hainei. Acest semn, bătăuşii care stăteau la ieşire îl observau imediat şi îi aplicau împricinatului, cum se spunea, „constituţia".

Alteori, spionul era pitit chiar deasupra cabinei în care sfredelise cîteva găurele, de unde putea să observe eventualele manevre ale alegătorilor şi, în timp ce aceştia erau aplecaţi asupra măsuţei din cabină, să le presare de sus puţină făină dacă era cazul. Şi aceasta era un fel de a-i însemna pe cei care nu votau cu candidatul guvernamental.

Mulţi dintre cei „însemnaţi" ajungeau la spital, dacă nu chiar la cimitir.

Şi pentru că a venit vorba de cimitir, trebuie adăugat faptul că pe vremea regimului exploatatorilor „votau" şi morţii ! Şi „votau" numai pe candidaţii guvernamentali. Cetăţenii care muriseră în anii care trecuseră de la alegerile precedente, nu erau tăiaţi de pe listele electorale, ci cu buletinele pe numele lor se prezentau la urnă sergenţii de stradă, militari îmbrăcaţi în haine civile. Morţii votau într-o linişte cu adevărat mormîntală, pentru că nu puteau contrazice forţa publică a regimului burghezo-moşieresc.

SAŞA PANĂ

(Urmare în numărul viitor)

Noi blocuri de locuințe construite în ultimii ani în orașul Satu Mare.

Bibliotecile în sprijinul întăririi gospodăriilor agricole colective

Biblioteca din comuna Andrid, raionul Carei, are o activitate bogată. În anul 1960 biblioteca a avut 817 cititori, dintre care 513 țărani muncitori. Au fost citite 8.286 cărți, dintre care 165 cărți social-politice, 1.711 agricole, 296 de popularizare a științei.

Participînd la concursul „Biblioteca în slujba construcției socialiste", colectivul bibliotecii s-a străduit ca activitatea sa să contribuie cît mai eficace la sprijinirea construcției socialiste la sate. În afară de numeroasele cărți și broșuri agrotehnice, pe care le-a difuzat în rîndurile cititorilor, biblioteca a organizat interesante manifestări de masă pentru a sprijini transformarea socialistă a agriculturii și întărirea gospodăriilor colective. S-au ținut, cu ajutorul inginerilor și tehnicienilor agronomi, consfătuiri cu cititorii pe temele: „Productivitatea muncii în G.A.C.", „Dezvoltarea avutului obștesc în G.A.C. — sarcină de căpetenie a colectiviștilor" și altele. La consfătuirile cu cititorii pe marginea cărților beletristice s-au ales acele cărți care tratau probleme ale transformării socialiste a agriculturii. Consfătuirile stîrnesc întotdeauna un mare interes în rîndurile oamenilor, la ele participînd între 120 și 150 de persoane. În cele 21 de cercuri de citit pe care le îndrumă biblioteca au fost citite Documentele celui de al III-lea Congres al P.M.R. și s-au organizat lecturi în grup pe problemele legate de transformarea socialistă a agriculturii și întărirea economico-organizatorică a gospodăriilor agricole colective.

Biblioteca comunală din Cărășeu, raionul Satu Mare, are, de asemenea, o activitate bogată. În anul 1960 a avut 811 cititori. Dintre aceștia un număr de 564, adică 75 la sută sînt țărani muncitori. Au fost citite 8.263 cărți. Pentru îndrumarea cititorilor, biblioteca a întocmit liste de recomandare, în bună parte legate de munca colectiviștilor. Asemenea liste au fost recomandate brigadierului Pacu Ion, colectiviștilor Oniga Ion și Cociș Ștefan (acesta din urmă a realizat singur, în anul 1960 un număr de 397 zile-muncă). În timpul cînd în gospodărie se punea problema îngrijirii culturilor de primăvară, biblioteca a organizat o consfătuire, cu o largă participare, pe tema: „Importanța îngrijirii culturilor", care a fost condusă de inginerul agronom. În prealabil, în cercurile de citit, s-au citit broșuri pe această temă. La biblioteca din Cărășeu în anul 1960 s-au citit un număr de 652 cărți agrotehnice (comuna are 1.515 locuitori).

La biblioteca din Cărășeu s-a pus un accent serios și pe răspîndirea cunoștințelor științifice. Biblioteca a organizat lecturi în grup din broșuri de popularizare a științei ca: „Viața și moartea", „Formarea ploii și a vînturilor" etc., a organizat, de asemenea, o consfătuire despre „Origina vieții pe pămînt", desfășurată sub conducerea profesoarei de științe naturale.

La consfătuirea ce a avut loc cu bibliotecarii din regiunea Maramureș, bibliotecarii au ascultat cu multă atenție cuvîntul tov. Vasile Mușteа, bibliotecarul bibliotecii din comuna Coruieni, raionul Lăpuș. Tov. Mușteа a arătat la această consfătuire felul cum se orientează biblioteca în răspîndirea cărților și broșurilor agrotehnice în funcție de sezonul de muncă și sarcinile actuale ale gospodăriei agricole colective din comună. Astfel biblioteca a difuzat în perioada îngrijirii culturilor nenumărate broșuri despre îngrijirea culturilor cerealiere, în perioada polenizării broșuri despre „Polenizarea artificială", iar în perioada însilozării cărți și broșuri legate de „Însilozarea nutrețului" și altele.

La aceeași consfătuire tov. Szabo Lőrinc, bibliotecarul bibliotecii comunale din comuna Ardud, a împărtășit rezultatele frumoase pe care le-a obținut biblioteca în urma organizării concursului „Cine știe, cîștigă", pe marginea cărților agrotehnice și zootehnice în gospodăria agricolă colectivă din comună. Asemenea concursuri, a spus tov. Szabo, au dus la o masivă difuzare a cărții agrotehnice în rîndurile colectiviștilor și a contribuit la o substanțială îmbunătățire a muncii lor în cadrul gospodăriei.

PRIN MAR

Cîntece, pînă-i lumea

Zii Griguță, numa zi,
Pîn- s-o rumpe arcu-n tri
Și grumazu ceterii;
Că-s Văsîiul Budului
Omu colectivului
Nu-mi dau cinstea nimărui [1].

Dragă mi-e mie viață
Cum îi cucului frunzà
Sus la munte-n Gorohà.

Cucu cîntă prin stejari,
Nu mai sînt în sat jândari;
Cucu cîntă-n meri oltoani [2]
Am scăpat de bocotani.

Zii Griguț cu cetera
Cîntece, pînă-i lumeà
Să răsune țara mea.

Cules de la OBȘITOȘ GH.
satul Tur

[1] *nimărui (rotacizm)*
[2] *altuiți*

Dragu mi-i a secera

Dragu mi-i a secerà
Unde lucră și mîndrà
Și cu alți alăturea.
Dragu mi-i și a cosi
La colectiva mîndrii
Că dau coasa ca și tri.

Măi mîndrucă, zestrea ta
În lădoi cum a-ncăpea?
Cui îi mere plugu bine,
Poate bea și-i mai rămîne
Cum îi mere secera
Poate-i zîce cetera:
Di-li-li și da-la-la.

Cules de la HOTEA ION
comuna Drăgușeni.

Brigada științifică a Casei raionale de cultură Sighet, pleacă pe teren.

Frumos și pitoresc este peisajul Maramure lui! În fiece colț din această parte a ț pe valea Izei sau a Tisei, a Marei sau a sarului, la poalele munților Gutîi sau Țibleșulu se înfățișează priveliștea încîntătoare a nat Nu știi ce să admiri mai mult: munții cu vîrfu lor semețe, dealurile cu pomii lor roditori sau drii seculari, pe unde se plimba odinioară bou

Dar pe acest pămînt bogat în zăcăminte m rale, cu păduri și livezi, maramureșenii duceau trecut o viață chinuită, de mizerie. Grea a fos trecut viața oamenilor de pe aceste meleaș proverbială sărăcia maramureșenilor!

În mijlocul acestei bogății, a acestei splen a naturii, viața maramureșenilor se identifica trecut cu sărăcia, foametea și umilința. Pe v Izei, a Marei sau a Cosăului, întîlneai sate în de analfabeți, oameni roși de tuberculoză și lagră, copii în zdrențe, trăind o copilărie fără pilărie, fără bucurii. Prin codrii seculari, p care stăpîneau familiile Pop Simion, a baron Groedel și Szaploncai, pe coastele munților și cilor rîurilor răsunau cîntece triste, pline de jal însăși viața poporului asuprit și exploatat: A focul de lume!/ Eu de tine n-am ce spune/ Nu dor și înșelăciune/ N-am ce spune și arăta/ prea grea mi-i viața...

sau:

De necaz și de durere/ Plîng pietrele pe vîl Și iagii la dosurele/ Dacă văd c-am ajuns rel

Cîntîndu-și jalea și suferințele, maramure luptau pentru o lume mai bună, visau la o demnă, îndestulată și fericită.

Astăzi, visul maramureșenilor a devenit tate. Regimul democrat-popular a adus și în colț de țară suflul vieții înnoitoare. Sub co cerea înțeleaptă a partidului, oamenii muncii Maramureș au schimbat înfățișarea plaiurilor, lor însăși.

În trecut, în regiunea Maramureș peste 67 la din locuitori erau neștiutori de carte. Azi, cu radioul, cinematograful și cartea pătrund în mai îndepărtate colțuri ale regiunii. Analfal mul a fost lichidat. În satele și cătunele tup prin văile munților au fost construite și se co iesc școli și cămine culturale frumoase, încăpăt Școlile noi, căminul cultural, casele de nașteri pensarele, farmaciile, magazinele și coopera sătești, bine aprovizionate, sînt mărturii ale partidului și guvernului nostru pentru ridicare

Povestesc M

La căminul cultural din comuna Ocna Șugatag am cunoscut cîțiva mineri bătrîni. În comună trăiesc peste 150 mineri pensionari care au lucrat zeci de ani la minele de sare din localitate.

Pe Pop Ion, Lanka Adalbert și Kolozsvári Carol i-am întîlnit într-o după-masă de ianuarie. Veniseră la cămin mai devreme să asiste la o lecție a cercului agrotehnic.

Lanka Adalbert e un om scund, cu umeri lați și plin de farmec. Are 62 de ani. În mină. a lucrat mai bine de 32 de ani.

Pop Ion lucrat și el Iar Kolozs cu părul a cări puțin peste 30 de

Lanka A pre chinuri în timpul resc.

— Lucra nimica în cime de 1 ram pe u 50—70 kg.

Un grup căminului. erau vesel cu bulgări

Lanka a ochii lui acești ț astîmpăr albă și st

— Mă reluat din crește ini hrăniți și teasca po tri! Îmi noi la ș mînzi, cu în traistă tram în cărcam, n de munci țari".

— Viaț rul poves riul era dădea le

Un aspect de la biblioteca comunală Negrești, raionul Oaș.

MUREȘ

ui de trai material și cultural al oamenilor
ii.

isajul pitoresc al plaiurilor maramureșene s-a
gățit și se îmbogățește mereu cu noi fabrici
ine, gospodării agricole colective înfloritoare,
.M.T.-uri și G.A.S.-uri, cu instituții de cultură și
are. Comunele și satele Maramureșului își
nbă necontenit înfățișarea. În multe comune și
strălucește azi lampa lui Ilici, în locul vechiu-
paiț, primitiv. În satele altădată cufundate în
a neștiinței, s-au ridicat și se ridică lăcașuri
de cultură, școli și cămine, așezări întregi au
radioficate.

Oaș, vestit în trecut prin crunta sa înapoiere
izerie, prin numărul mare de analfabeți, s-au
truit nenumărate instituții și lăcașuri de cul-
Cifrele sînt cît se poate de grăitoare. În tre-
în raionul Negrești, existau doar 28 localuri de
lă cu 75 săli, mici, necorespunzătoare — azi
34 localuri de școală cu 170 săli de clase, spa-
se și frumoase.

e multe ne spune, de pildă, despre viața de azi
șenilor" faptul că în anul 1958 din totalul de
noi născuți, 1.854 s-au născut în maternități
stituții de ocrotire a sănătății!

ața nouă, tot mai îmbelșugată a maramureșe-
, făurită sub conducerea înțeleaptă a partidu-
nostru, pătrunde tot mai mult în poeziile și cîn-
le populare. Cîntăreții populari de pe aceste
eaguri proslăvesc partidul care i-a condus pe
nul vieții noi și îi conduce spre culmi tot mai
te:

Cîtu-i Maramureșu'
Vezi cum crește belșugu'...

Frunză verde de tidru
Să trăiască Partidu'!
Frunză verde din izvor
Partidu nost' muncitor...
Partidu' multe ne-o dat
Viața ne-o îndestulat...

ărturii grăitoare ale vieții noi, fericite și îmbel-
ate pe care poporul nostru muncitor și-o cons-
ește sub înțeleapta conducere a partidului, gă-
i în fiecare localitate, oraș, sat sau cătun din
unea Maramureș. Și peste tot o nestrămutată
edere și mulțumire Partidului Muncitoresc Ro-
, care conduce cu înțelepciune poporul nostru
victorii în victorii pe drumul luminos al socia-
ului și păcii.

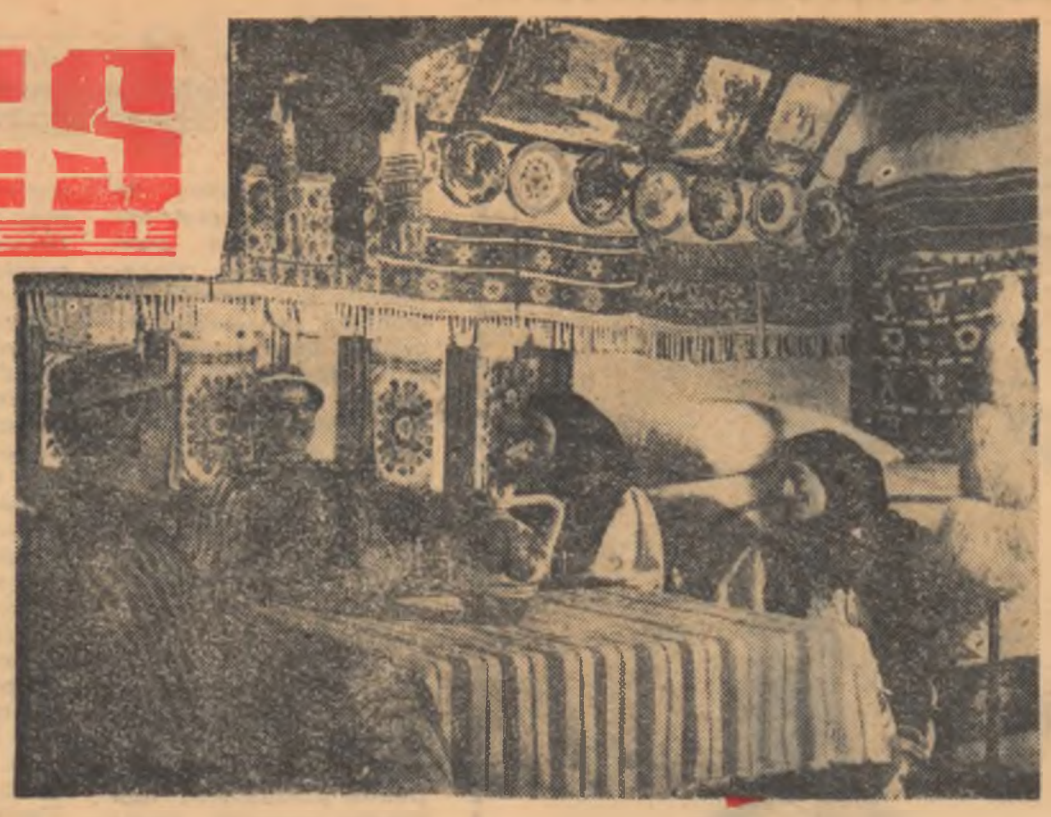

Interiorul unei case din comuna Certeze, raionul Negrești-Oaș.

MOȘ HOROTAN n-a uitat

Satul Păulești este o așezare mică. Faima gospodăriei colective „Drumul lui Lenin" din acest sat a trecut însă de mult hotarele regiunii.

Cînd pășești pragul satului, atenția îți este reținută de numeroasele case noi ale colectiviștilor, toate frumoase și arătoase. Între sediul gospodăriei și cel al școlii agricole se înalță impunătoare noua clădire a căminului cultural, terminată cu prilejul celei de a zecea aniversări a înființării gospodăriei.

Pe moș Horotan Mihai l-am cunoscut la sediul gospodăriei. E un bătrînel subțire, cu vorba cumpătată și cu ochii ageri. Pe fața-i blîndă și plină de bunătate au lăsat urme adînci viața grea, suferințele îndurate în trecut. Moș Mihai are 65 de ani și lucrează împreună cu soția sa, Floarea, în brigada legumicolă. Am stat de vorbă cu el pe îndelete într-o după-masă de ianuarie cu vînt rece, dar și cu soare strălucitor. Spre seară m-a invitat acasă la el.

— Să vedeți cum trăiește un colectivist — m-a îndemnat cu o oarecare mîndrie.

Ne-am oprit în fața unei case noi și frumoase.

— Asta-i mobila de la boldul [1]) din Satu Mare — îmi spuse zîmbind, arătîndu-mi studioul, dulapul și masa lustruită, covoarele și soba de teracotă, ca la oraș.

La un pahar de vin, care a urmat după o masă îmbelșugată, moș Mihai mi-a povestit:

— ...Am 65 de ani. Din aceștia, 32 am slugărit la Teleki Iren, mama baronului Dejerando. Apăi, pe atunci noi nu eram socotiți de loc oameni, ci numai slugi proaste... În casa baronului n-a fost slobod să intre oameni ca mine. Chiar și pe poarta conacului numai cu cingău[2]) puteam intra. Trebuia să sunăm și numai dacă venea „soba inașul"[3]) și ne dădea drumul puteam intra... Noi păulештenii sîntem oameni harnici, dar pe vremea aceea oricît lucram, cu nimica ne alegeam. Sărăcia și mizeria se țineau de noi...

...Cum erau moșierii?... Să vă povestesc un fapt la care tăt satul martor a fost: Era prin 1934, cînd bătrîna boroneasă, mama lui Dejerando, a murit. Mai mulți săteni ne-am înfățișat la baronul Felix ca să ne vîndă cîte ceva din lucruri, trebuincioase nouă. Dar baronul nici n-a vrut să audă. Lucrurile astea nu-s pentru slugi — ne-a spus el și ne-a gonit din curte. Pe urmă a strîns toate lucrurile, o grămadă mare cît un munte și le-a dat foc în curtea conacului. Acolo unde-i acum școala agricolă. Zile în șir flăcările au mistuit haine, rufărie și alte lucruri făcute din munca și sudoarea noastră. Credeai că arde tot conacul! Noi, sărăcanii ne uitam și judecam: ce haini sînt „domnii"! Dar vremurile alea s-au dus. Praf s-a ales din domnii care ne furau truda...

Nouă frați am fost într-o casă. Dar cînd ieșeam iarna din casă, ieșeam pe rînd cîte unul, că numai o pereche de încălțăminte aveam toți nouă. Acum știm și noi ce-i viața. Uitați-vă și dumneavoastră cum trăim și ce bine sîntem. Casă nouă ne-am făcut, un porc am tăiat și am în coteț altul de 120 kg. Vacă avem... De toate avem. În tăt anu' nici o zi n-am rămas de la gospodărie (de la lucru n. n.) Am lucrat bine în grădină. Gospodăria, mi-a dat 450 de lei pentru munca ce am lucrat în plus (premiu n.n.). Am primit și bani și bucate. Bani avem bugăt[1]), grîu avem bugăt. Această viață bună, cum înainte nici n-am visat-o noi, partidului o datorăm. Partidului îi mulțămim. Pentru ăst belșug, pentru zilele lipsite de griji pe care le trăim și pentru viitorul fericit, la 5 martie o să-mi dau votul candidaților F.D.P.

[1]) *prăvălie, magazin*
[2]) *clopoțel, sonerie*
[3]) *valetul*
[4]) *destul.*

Azi, de popor EȘTI ALES

Hai și joacă măi Gheorghică
Că-n trecut n-ai fost nimică,
Numa' ai trudit din greu
La popă și la birău.
Cînd spuneai că nu-i dreptate
Te făceau negru pe spate...
D-aia-n codru-ai pribăgit
Și pe ploaie și pe vînt.
...Azi de popor ești ales
Cum 'ii grîu de pe șes
Să fii om de frunte-n sat,
Asesor și deputat.
Și să duci poporului
Cuvîntu' partidului.
Sus la Marea Adunare
Să scrii în cartea cea mare
„Comuna mea este toată
Complect electrificată".

Cules de la GOJE GHEORGHE, comuna Prilog

Nu-mi încape INIMA

Nu-mi încape inima
Cîte doruri am în ea!
Unele-s din foc și pară
Și-mi grăiesc de viață amară;
Altele-s din stropi de rouă
Și-mi grăiesc de viață nouă.
Unu însă-i și mai mare
Care n-are asemănare:
E doru' partidului
Flacăra sufletului.
Vîntuleț de lîngă grîu,
Meri la București și du-i
Primu-secretarului
Flacăra dorului meu
De la Tarna și Bocicău.
Și spune-i că am o casă
Cu cinci coconași la masă
În perete am lumină
Și-un hambar plin cu fărină.
Nu mai vîntur drumurile,
Pe la tăte porțile;
Drumur-le cu bolovani
Pe la uși de bocotani,
Cu desagii folturoși
Și cu ochii lăcrămoși.
Azi cît prind cu ochii-n zare
Văd numa holde-n tarlale
Legănate-n cînt de vînt
Cu spice pînă-n pămînt,
Legănate-n stropi de rouă.
Cu cîntec de viață nouă.

Cules de la ULICI MARIA, comuna Tarna Mare

Pagină redactată de R. IARAI
Folclor cules de I. RIPĂ

BATRÎNI

57 de ani, a
ngat în mină.
un om înalt,
față, cu miș-
61 de ani și
u în mină.
povestit des-
mina de sare
rghezo-moșie-

n salariu de
e, la o adîn-
pămînt. Că-
i de sare de
...
cea prin fața
e îmbujorate,
și. Se băteau

ă. Se uita cu
de blîndețe la
voioșie și ne-
u în zăpada

aceștia — a
orbei — și-mi
ce bine sînt
e grijă părin-
copiilor noș-
cum mergeam
pe goi și flă-
zdrobit sare,
școală noi in-
am sarea, în-
eam fel de fel
m cîțiva „gri-

e — preluă fi-
ri Carol. Sala-
Direcțiunea ne
și alte lucruri

în contul salariului. Niciodată nu știam cît datoram. Se întîmpla ca minerul să fi murit de mult, dar nevasta lui tot trebuia să mai plătească.

Pop Ion, care pînă atunci intervenise doar cu unele completări și precizări, vorbi despre viața de azi a minerilor pensionari, despre grija regimului nostru pentru a le asigura o bătrînețe fără griji.

— Acum nouă ne este cît se poate de bine. Primim pensii foarte bune. În comună am format o întovărășire pomicolă. După cîte apreciem, vom avea rezultate bune și un cîștig în plus. Că de muncit, noi știm să muncim.

Veni vorba și despre munca culturală. Toți trei minerii sînt membri ai cercului zootehnic și pomicol. Sînt nelipsiți de la lecții. Citesc mult. Kolozsvári Carol a citit în ultimul timp „Baltagul" de M. Sadoveanu, „Moromeții" de Marin Preda, „Pădurea spînzuraților" de Liviu Rebreanu și alte cărți. Pop Ion avea la el poeziile lui Mihail Eminescu și un volum de T. Arghezi.

Toți trei sînt abonați la ziare.

— Sîntem mulțumiți — spun cei trei mineri aproape deodată. — Partidul și guvernul ne-au asigurat o bătrînețe fără griji.

Pînă tîrziu au povestit cei trei bătrîni mineri despre viața lor din trecut și de azi. Între timp în jurul nostru se adunase un grup de tineri veniți să joace șah la căminul cultural. Ascultau cu emoție cuvintele bătrînilor. Directorul căminului cultural a avut o idee bună. Mi-a împărtășit-o:

— În scurt timp — mi-a spus el — voi organiza în cadrul căminului o întîlnire a bătrînilor mineri cu tineretul din comună.

Casă mîndră

Sărman bordei de sub sălcuța ciungă,
Ți-au ros paianta toamne fără număr
Și vremea ce trecut-a îndelungă
Ți s-a proptit în ziduri ca un umăr.

Bătrînii-n vremi apuse de obidă
Ți-au pus pe frunte cușma cea de paie
Și stat-am cu vițica-ntr-o firidă
Din singura și scunda ta odaie.

Ci ian privește tu acum alături:
Durat-am casă mîndră, -ncăpătoare
I-s zidurile cu sclipiri de-omături
Și-olanele de aur i-s sub soare.

Intr-însa lucruri scumpe rînduit-am
Bibliotecă și divanuri două,
Că-n muncă laolaltă făurit-am
Belșugul ăstor ani de viață nouă.

De te dărîm mă doare, dar mă iartă
Bătrîn bordei din vremile bătrîne,
Sărac de-am fost, azi am o altă soartă
Și merg la braț cu fericirea-n lume.

LAZĂR CĂLIMAN

Noua locuință a colectivistului Ion Popșa din satul Drăgușeni, comuna Turul Lung, In medalion: *casa veche a colectivistului.*

EMILIO DAIN : Portret de muncitoare (desen în cărbune

IULIUS ŞUTEU : Ţărani colectivişti (sculptură în lemn)

TIBERIU HALASZ : Dans popular (linogravură)

(Lucrări expuse în cadrul celei de-a II-a Bienale de artă plastică a artiştilor amatori).

Gata pentru premieră

Brigăzile artistice de agitaţie din Banat fac pregătiri intense pentru întîmpinarea alegerilor de la 5 martie. Colectivele de creaţie lucrează acum la definitivarea programelor închinate acestui important eveniment. Toate textele de brigadă au ca principal izvor de inspiraţie prefacerile adînci petrecute în viaţa poporului nostru muncitor în anii puterii populare.

Instructorii pun accentul mai mult ca oricînd pe calitatea programelor. Ei folosesc forme noi, pline de plasticitate şi adînc convingătoare, pentru prezentarea bogatului material faptic pe care-l oferă viaţa nouă a satelor. În căutarea şi cultivarea de mijloace artistice cît mai expresive, instructorii s-au bucurat de sprijinul Casei regionale a creaţiei populare şi al Teatrului de Stat din Timişoara. Un curs pregătitor, organizat de Casa regională a creaţiei populare, a reunit 80 de instructori cărora li s-au predat lecţii despre **„Munca pentru crearea textului"**, **„Munca pentru realizarea programului"**, **„Muzica şi dansul în programul de brigadă"** etc. Cursanţii şi-au dat examenul practic scriind şi punînd în scenă un program model închinat alegerilor. Textul definitiv a fost rezultatul contopirii celor mai izbutite fragmente alese din extemporalele date de cursanţi. Instructorii Vasile Balog (comuna Pesac), Nicolae Cristescu (comuna Racoviţa) şi Vasile Creţu (comuna Berlişte), pe tema mecanizării agriculturii şi a foloaselor muncii unite, au creat texte de înaltă valoare artistică. Viaţa nouă a satului şi-a găsit oglindirea în vii momente dialogate ce pun faţă în faţă noul atotbiruitor cu vechiul: tractorul şi plugul de lemn, blocul şi cocioaba, becul şi opaiţul, medicul şi doftoroaia.

Farsa alegerilor din trecut a fost, de asemenea, cu ascuţime satirizată. Iată numai cîteva din ingenioasele mijloace folosite de cursanţi în crearea programului model închinat alegerilor de la 5 martie.

Întorşi acasă, cei 80 de instructori au trecut imediat la lucru, ajungînd astăzi în etapa de definitivare a programelor, desigur localizate şi adaptate potrivit realităţilor şi cerinţelor fiecărei comune în parte. Casa regională de creaţie urmăreşte şi îndrumă în continuare munca instructorilor. Brigăzi artistice de agitaţie ca cele din Păuliş, Bocşa Romînă, Jimbolia, Romineşti şi Racoviţa sînt de pe acum gata de premieră.

Numai munca colectivă dă roade bune

Despre rolul şi atribuţiile consiliului de conducere al căminului cultural s-a scris mult în materialele de specialitate şi în presă. Acesta, întrunind reprezentanţii organelor locale de stat, ai diverselor instituţii şi organizaţii de masă locale, intelectuali şi fruntaşi ai satului, coordonează întreaga activitate a căminului cultural. El este ales, de altfel, nu într-un cadru restrîns, ci în adunarea populară a satului, fiind confirmat prin decizie de comitetul executiv al sfatului popular comunal. Importanţa consiliului constă, îndeosebi, în munca colectivă de orientare a vieţii culturale a satului, de organizarea unei activităţi culturale bogate, complexe pentru diversele categorii de cetăţeni.

În raionul Bujor, regiunea Galaţi, încă din luna septembrie, după apariţia noului Regulament de organizare şi funcţionare a căminelor culturale de la sate, s-a pornit la alegerea noilor consilii de conducere ale căminelor culturale. La Smulţi sau la Băleni, Băneasa sau Băneşti etc., s-au ales consilii de conducere, aşa cum prevede regulamentul. Din păcate, însă, în unele locuri ca, de pildă, la Vlădeşti sau Cuca, alegerea consiliilor nu s-a făcut de către masa largă a ţăranilor muncitori în adunări populare, aşa cum este indicat.

Un stil de muncă defectuos s-a manifestat şi în activitatea ulterioară a unor consilii de conducere. Astfel, în unele comune, consiliile de conducere au rămas, de la alegeri, simple înşiruiri de nume pe hîrtie. În loc ca acestea să fi acţionat temeinic, să se fi întrunit pentru luarea unor măsuri eficiente în ceea ce priveşte organizarea şi îmbogăţirea activităţii culturale, mai ales acum, în perioada de iarnă, unele consilii de conducere din raionul Bujor s-au mulţumit cu „alegerea", „confirmarea" lor şi... atît. In consecinţă, în cîteva sate, munca culturală nu se ridică la nivelul aşteptat.

Se poate vorbi de muncă culturală într-o comună ca Rogojeni, de pildă, unde directorul căminului, tovarăşul Ion Munteanu, nu cunoaşte nici măcar Regulamentul de organizare şi funcţionare a acestei instituţii, deşi acesta a fost „prelucrat" — după cum spune dînsul — „de cineva" de la... regiune, în luna septembrie 1960? Consiliul de conducere al căminului, din care fac parte oameni de frunte ai satului, trebuia să se fi sesizat că la această instituţie de cultură nu există nici măcar obişnuitul plan de muncă trimestrial, sau programul săptămînal de activitate. Consiliul de conducere al căminului cultural de aici ar putea urmări şi studia în colectiv problemele culturale multiple ale comunei. Ar putea, de pildă, printre altele, să cerceteze de ce difuzarea cărţii prin cooperativă este atît de defectuoasă, de ce cărţile zac în rafturi şi nu ajung în mîna ţăranilor muncitori.

O situaţie oarecum asemănătoare există şi în comuna Oancea, unde se pot număra pe degete manifestările culturale de masă ce au avut loc pînă la această dată. Săptămîni de-a rîndul activitatea căminului cultural a constat din repetiţii la cor. Nici o preocupare însă pentru organizarea învăţămîntului de masă prin cercurile de cultură generală sau alte manifestări cultural-educative interesante. Directorul căminului, Crăciun Leonida, nesprijinit de consiliul de conducere se pare că se simte bine în această inactivitate culturală. Şi unde? Într-o comună mare ca Oancea, cu peste 20 de cadre didactice!

Consiliile de conducere ale căminelor culturale din Rogojeni şi Oancea, ca de altfel şi din alte comune şi sate din raionul Bujor, sînt în măsură să sesizeze deficienţele existente în activitatea instituţiilor culturale de masă ce le conduc şi să îmbunătăţească simţitor munca în perioada care urmează. Dezbaterea în cadrul acestor consilii a problemelor muncii culturale constituie o sarcină de primă importanţă pentru consiliile de conducere ale căminelor culturale. Ele trebuie să fie prezente în activitatea culturală de masă ce se desfăşoară în ansamblu în comună, să ajute efectiv procesul de organizare şi desfăşurare a muncii la căminul cultural. Munca în colectiv este singura în măsură să dea roade, avîndu-se în vedere complexitatea activităţii culturale de masă.

Secţiile de învăţămînt şi cultură raionale sînt datoare să urmărească şi să sprijine, mai mult decît au făcut pînă acum, activitatea consiliilor de conducere, de munca acestora depinzînd în mare măsură ridicarea nivelului activităţii căminului cultural la înălţimea sarcinilor actuale.

Ş. RĂDULESCU

Tare drag mi-e să trăiesc

Foaie verde, măr domnesc,
Tare drag mi-e să trăiesc
Că partidul mult iubit
Un trai bun ne-a făurit,
În ţară făcu dreptate
Şi lucrăm în libertate
Pe ogorul fără hat
Unde creşte rod bogat,
Iar bucate-aici primeşti
După cît şi cum munceşti,
Că de-aş fi şi-ncărunţit
Tot mă simt întinerit!

Cules de V. ISPĂŞOIU

O NOUĂ VICTORIE A ŞTIINŢEI SOVIETICE

La 4 februarie 1961, în Uniunea Sovietică a fost lansat un nou satelit al Pămîntului. Satelitul cîntăreşte, fără ultima treaptă a rachetei purtătoare, 6 483 kg. Ştirea aceasta, transmisă de agenţia TASS, a făcut înconjurul Pămîntului cu iuţeala fulgerului. Ea a stîrnit un viu interes în toate ţările lumii. In S.U.A., de pildă, ştirea a fost transmisă imediat de toate posturile de radio, iar Centrul american de control pentru supravegherea spaţiului cosmic a anunţat că toate staţiunile din întreaga lume, subordonate acestui centru, au primit dispoziţia să urmărească satelitul sovietic.

Lansarea acestui nou satelit este o mare victorie a ştiinţei şi tehnicii sovietice. Lucrul acesta este unanim recunoscut de către oamenii de ştiinţă din multe ţări şi de către majoritatea ziarelor din S.U.A., Anglia, Franţa etc. Iată ce declară, bunăoară, Leonard J. Carter, secretar al Societăţii interplanetare britanice: **„Prin lansarea unei nave cosmice de 6,5 tone, sovieticii au demonstrat în mod cert că problemele legate de trimiterea unui om în Cosmos — în ce priveşte forţa de propulsie — au fost rezolvate. In prezent nu mai există nici o piedică pentru zborul omului în jurul globului terestru".**

Comentînd importanţa noului satelit sovietic, ziarul francez „Le Journal du Dimanche" scrie în articolul intitulat: „Ruşii au lansat gigantul spaţial: 6,5 tone": „...Ruşii au făcut progrese depăşind toate previziunile experţilor internaţionali în ceea ce priveşte greutatea unor sateliţi artificiali ai Pămîntului. Aceasta înseamnă că ei au reuşit în 40 de luni să mărească cu aproape 2 tone, în fiecare an, greutatea sputnicilor lor". Acelaşi ziar arată că **S.U.A. se află cu cel puţin trei ani în urmă faţă de Uniunea Sovietică şi că puterea rachetei sovietice care a lansat acest satelit este de aproximativ şase ori mai mare decît a celei mai puternice rachete americane, „Atlas".**

Despre rămînerea în urmă a americanilor faţă de Uniunea Sovietică în domeniul cuceririi spaţiului cosmic, vorbeşte şi ziarul francez „Les Echos" care arată: **„sovieticii au depăşit stadiul pe care americanii îşi propun să-l atingă, dacă totul merge bine, abia în 1965. Distanţa dintre mijloacele de care dispun respectiv sovieticii şi americanii, a devenit impresionantă".**

Ştirea lansării satelitului greu al Pămîntului în Uniunea Sovietică a fost primită cu căldură şi de oamenii de ştiinţă din ţara noastră. Scriind despre acest lucru, academicianul E. Bădărău arată: **„Lansarea în Cosmos a satelitului artificial gigant de 6,5 tone de către Uniunea Sovietică, anunţată de TASS, arată încă odată superioritatea ştiinţei sovietice. Performanţa de simbătă, care subliniază avansul cîştigat de U.R.S.S. în domeniul tehnicii cosmice, este o nouă etapă în direcţia zborului omului în Cosmos. Marea precizie cu care sateliţii sovietici se plasează pe orbitele dinainte stabilite, este o garanţie că zborul omului în spaţiul cosmic va fi complet asigurat".**

Intregul nostru popor este mîndru de realizările oamenilor sovietici şi priveşte cu admiraţie succesele dobîndite de ştiinţa şi tehnica sovietică în domeniul cuceririi de către om a spaţiului cosmic. Poporul nostru felicită călduros pe savanţii şi oamenii muncii sovietici pentru noua şi strălucita victorie dobîndită de ei prin lansarea satelitului greu al Pămîntului — fapt care deschide căi şi mai largi cercetărilor ştiinţifice în domeniul tehnicii rachetelor şi a zborului omului în Cosmos.

Georgia Mae Turner, împreună cu copiii şi nepoţii săi — una din familiile de negri din S.U.A. alungate din aşezările lor pentru că au avut „îndrăzneala" să se înscrie în listele electorale.

Aspecte ale mascaradei electorale din lumea capitalului

Simbriaşii propagandei burgheze se fac luntre şi punte pentru a dovedi, chipurile, că aşa zisa „democraţie burgheză" ar fi forma cea mai înaltă de democraţie. În acest scop ei nu fac economie nici de hîrtie, nici de cerneală. Scriu, scriu mereu despre „libertăţile democratice", despre „alegerile cu adevărat libere", despre „puterea poporului" şi altele.

Care e realitatea?

Să luăm, bunăoară, Statele Unite ale Americii. Aici este un sistem electoral care se bazează pe principiul antidemocratic al reprezentării acelui partid care a obţinut 50 la sută din voturi plus unu. Americanii nu votează direct pe preşedintele lor, ci aleg mai întîi 537 de electori, care la rîndul lor procedează la alegerea şefului statului. Poporul nu participă nici la desemnarea candidaţilor.

Nu trebuie pierdut din vedere nici faptul că în S.U.A. foarte mulţi cetăţeni nu pot să voteze din cauza discriminării rasiale existente. Astfel, din cele 5.101.000 de negri din statele din sud cu drept de vot, nu au votat la recentele alegeri decît un sfert.

Cum stau lucrurile în Anglia? Caracterul profund nedemocratic al sistemului electoral englez este dovedit printre altele, de faptul că în parlamentul englez, care ia hotărîri şi rezolvă probleme privind soarta popoarelor din ţările coloniale şi din dominioanele ce fac parte din Commenwealtul britanic, aceste popoare nu sînt reprezentate. Dar şi în metropolă masele muncitoare sînt împiedicate practic de a alege în Camera Comunelor pe acei candidaţi care să reprezinte şi să apere interesele poporului.

O caracteristică a sistemului electoral britanic este lipsa sistemului reprezentării proporţionale. În Anglia se alege cîte un deputat în fiecare circumscripţie. Aceasta înseamnă că dacă într-o circumscripţie electorală sînt, de pildă, trei candidaţi, unul conservator, altul laburist şi altul comunist, şi dacă conservatorul obţine, să zicem, 19.000 de voturi, candidatul comunist — 18.000 de voturi iar candidatul laburist — 13.000 de voturi, va fi desemnat drept deputat candidatul conservator. Prin urmare, 31.000 de alegători nu vor fi reprezentaţi în parlament.

S-ar mai putea da multe asemenea exemple şi din Franţa, din Italia, R.F.G. etc. Alegerile din ţările capitaliste sînt o farsă menită să inducă în eroare poporul, care este practic împiedicat de la conducerea treburilor obşteşti, puterea politică şi economică aflîndu-se în mîinile claselor exploatatoare.

Tancuri vest-germane pe drumurile Franţei

Revanşarzii vest-germani îşi fac de cap

Tot mai dese sînt ştirile sosite de peste hotare în care ni se vorbeşte despre acţiunile întreprinse de cercurile guvernante de la Bonn pentru refacerea militarismului german. Pe această linie se situează: sporirea continuă a efectivelor Bundeswehrului, producerea în R.F.G. de mijloace moderne de ducere a războiului, înarmarea forţelor armate vest-germane cu arma rachetă şi atomică. Teritoriul R.F.G. a fost literalmente acoperit cu o reţea de baze pentru armele nucleare.

Dar revanşarzii de la Bonn nu se mulţumesc numai cu atît. Ei caută acum să obţină baze militare pe teritoriile altor state. Şi nu se poate spune că printre partenerii lor din N.A.T.O. n-au găsit înţelegere în această privinţă.

Se ştie bunăoară că încă în toamna trecută, între guvernul francez şi guvernul de la Bonn a survenit o înţelegere potrivit căreia soldaţi ai Bundeswehrului vor face în fiecare an exerciţii militare în Franţa. Primele contingente de soldaţi vest-germani au şi sosit la bazele de la Mourmelon şi Sissonne, stîrnind profunda indignare a poporului francez împotriva ocupanţilor şi a acelora care au înlesnit această „a patra invazie" a Franţei. Înţelegerea aceasta nu este însă decît un modest început, pentru că aşa cum anunţă ziarul vest-german „Westfälische Rundschau", între guvernele Franţei şi Germaniei occidentale au fost duse tratative şi cu privire la crearea unor baze aeriene vest-germane în Franţa.

În Belgia, Germania occidentală are baze militare în regiunea Campine, în jurul oraşului Namur, în provincia Brabant şi în alte părţi. Italia, după cum anunţă agenţia vest-germană D.P.A., a pus la dispoziţia R.F.G. baze pe insula Sardinia, unde unităţile militare vest-germane, în mare parte de aviaţie, desfăşoară de mult exerciţii militare. De asemenea, în prezent Germania occidentală este pe cale de a obţine astfel de baze şi pe teritoriul Angliei.

Acţiunile întreprinse de militariştii vest-germani pentru crearea de baze militare pe teritoriile altor state, îngrijorează pe bună dreptate toate popoarele Europei şi însuşi poporul german. De aceea, lupta împotriva înarmării Bundeswehrului şi împotriva creării acestor baze se intensifică pe zi ce trece.

PE SCURT

● *In ziua de 7 februarie, Consiliul de Securitate a reluat dezbaterile în problema Congo-ului.*

● **Agenţiile de presă relatează că în capitala Venezuelei, Caracas, în faţa ambasadei portugheze, a avut loc o mare demonstraţie a refugiaţilor politici portughezi împotriva politicii dictatoriale a lui Salazar.**

● *Miliţia populară revoluţionară din Cuba desfăşoară operaţiuni active în regiunea munţilor Esquambray, pentru lichidarea bandelor contrarevoluţionare. In ultimele zile au fost prinşi cîţiva şefi ai acestor bande şi complicii lor.*

● **Peste 300.000 de greci au emigrat în ultimii şase ani în străinătate în căutare de lucru.**

(Desene de Florian)

Cu zîmbetul pe buze

Instantaneu din Bărăgan

de N. STROE
artist emerit

Mie-mi place să știu de toate și să fiu pus la punct cu toate realizările noi. Ce e drept, e cam greu. Să vedeți ce am pățit mai zilele trecute. M-am dus la Căzănești, fără să știu că în ultimul timp colectiviștii au făcut un lac și... lac să fie că broaște se găsesc... dar nu s-au mulțumit cu broaște și au adus pești. De unde să-mi treacă prin minte că la Căzănești, în plin Bărăgan, s-a născut un lac? Vorbind despre de-ale mîncării cu un colectivist pe care-l cunosc mai de mult, cum sînt amator de pește, încep următoarea discuție:

— Ce-aș mînca un pește!

— Păi, ce-i mare lucru?

— Este, că dacă eram la Giurgiu, la Oltenița, la Snagov, mai zic, dar aici la Căzănești... pește?

— Ei da. Pește la Căzănești!

— Poate așa, în poezie?

— Nu, în farfurie!

— Adus din altă parte?

— Nu, nu... pești de la Căzănești.

— Aveți o fabrică de conserve?

— Nu, proaspăt... pește proaspăt, prins de un pescar.

— Aveți și pescari de uscat? Stai pe șosea cu undița în șanț și prinde pietre?

— Nu, stă cu undița în lac!

— La Snagov?

— Nu, la Căzănești!

— E lac la Căzănești? Eu cunosc Căzăneștii, dacă aici aveți lac eu îl beau!

— Să te văd!

— Să-l văd!

— Hai la lac!

...Ce să vă mai spun, lacul nu l-am băut, dar pește am prins. Și mă întreabă amicul:

— Îl vezi?

— Îl văd!

— Ce zici?

— Am trăit s-o văd și p-asta. Nu m-ar mira ca data viitoare să-mi spuneți că ați făcut și un munte...

— Te joci cu colectiva cînd vrea să facă ceva?

— Așa este. Multe lucruri frumoase, care astăzi sînt realitate, n-am crezut să le vedem cu ochii noștri... și ce de surprize aș avea dacă m-aș duce și în alte locuri. Multe aș vedea...

— Și cîte o să mai vezi chiar la noi. Mai vorbim noi și în 1965...

— Noroc și spor la toate!

— Stai! Văd că pleci de la noi fără nici un pește.

— Nu vă deranjați. Vă rog... dați-l pe ăla mai mare...

— L-ai văzut la iuțeală?!

— Păi, vorba mea: Te văd — te văd!

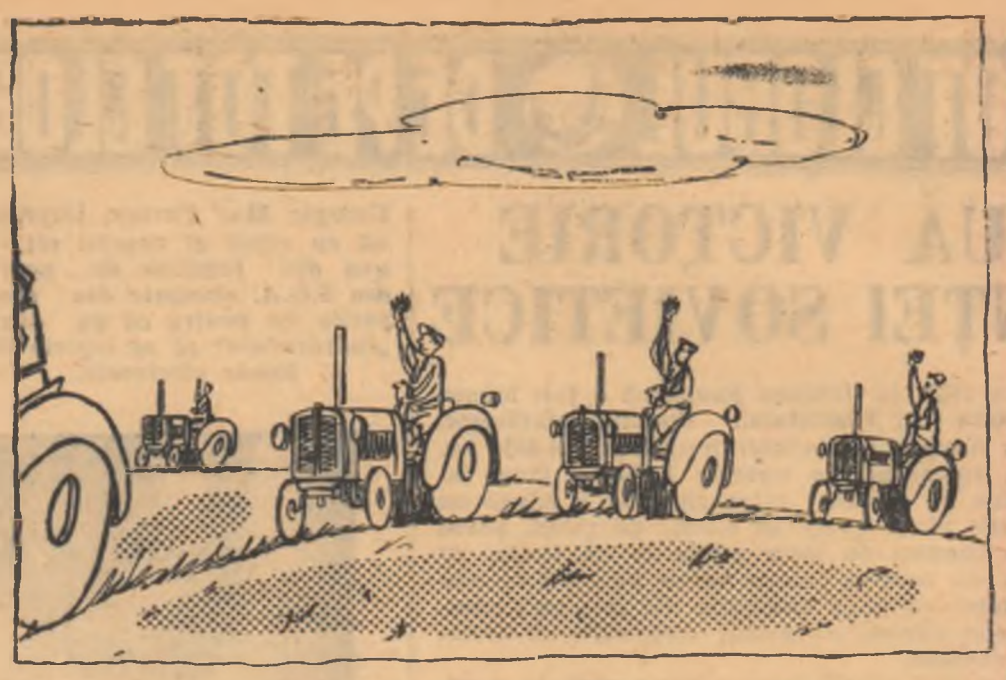

Omul sfințește locul.

Ai carte, ai parte.

Doftoroaia tace, că n-are ce face!

(Desene de V. VASILIU)

Mi-e drag Matei, cu el am construit
o școală nouă și un dispensar,
deși în mod precis s-a stabilit
că nu-i nici tîmplar și nici zidar.

Și vechiul pod (atît de betegit)
peste pîrîul ca ne e hotar —
noi tot cu el ni l-am îndrăvenit,
deși nu-i nici dulgher și nici fierar.

Cu străzile grozav ne-am pătimit:
prin gropi și glod, abia urneai un car;
dar de un an, ni le-am împietruit,
tot cu Matei, deși el nu-i pietrar.

S-a frămîntat mereu, a chibzuit
— deși el nu-i de specialitate —
și-acum vreo patru luni, ne-am pomenit
că avem în sat și electricitate.

N-a fost o zi să nu-l fi întîlnit,
ducîndu-se la sfatul comunal;
în vara care-vine, negreșit
clădi-vom și căminul cultural.

. . . . . .

Inchei — dar vreau să înțelegeți bine
că dacă nu m-ar fi avut pe mine
plus gospodarii ceilalți din sat,
Matei degeaba ar fi străduit
să facă singur ce v-am arătat.
E limpede că n-ar fi reușit...
Dar pentru tot ce împreună am făptuit,
mi-e drag și — după cum ne-am sfătuit —
vrem să ne fie iarăși... deputat.

MIRCEA CODRESCU

PROVERBE ȘI ZICĂTORI

O metodă personală

— Doctore, repede!

Dar doctorul, medicul veterinar Ispas, nu părea grăbit de loc. Avea el metoda lui. Metoda lui personală. Așa că mai întîi și-a aprins o țigară, apoi a tras vreo două fumuri, apoi a mai făcut și un colăcel — tot de fum — și numai după aceea s-a îndurat să-i deschidă ușa lui moș Tudor:

— Ce s-a-ntîmplat, moșule?

— Doctore, repede! Vaca noastră, Joiana...

— Ce-i cu ea? Ce are?

— Dacă știam ce are, nu mai veneam la dumneata! Nu știu ce are, dar mă tem că e grav. Abia se mai ține pe picioare și tremură toată. Vino repede, să nu moară.

— Unde să viu?

— Cum unde? S-o vezi!

— N-are nici un rost! Și doctorul, după ce-și aprinse încă o țigară, îi explică lui moș Tudor, conform metodei sale cu un aer savant, doctoral: — Ascultă omule: din două, una, ori vaca e sănătoasă și atunci n-are nici un rost să mă deranjez s-o văd, ori e într-adevăr pe moarte și atunci, dacă nu mai are zile, degeaba mă duc.

— Și atunci, eu ce să fac?

— Să te ștergi pe picioare, că uite, mi-ai umplut casa de noroi!

A plecat moș Tudor supărat.

A doua zi, medicul veterinar s-a dus la cantină, unde mînca deobicei:

— Repede, mîncarea, că mor de foame.

Dar ospătarul în loc să-i aducă o ciorbă și o friptură, i-a adus doar farfuria goală:

— Din două, una: ori nici nu ți-e foame, și atunci la ce să mai stric mîncarea pe mata, ori ești într-adevăr flămînd și atunci tot degeaba ți-aș aduce ciorba, că mîine iar o să-ți fie foame!

Medicul n-a știut ce să creadă și propunîndu-și să-l reclame a doua zi pe ospătar, s-a îndreptat spre casă. Dar pe drum, alt ghinion: s-a lovit de un pietroi și i s-a rupt talpa bocancului. Repede la meșterul cizmar. Dar cizmarul, ca și celălalt, i-a spus:

— Din două, una: ori talpa nici nu s-a rupt și atunci nu înțeleg ce vrei de la mine, ori dacă s-a rupt, degeaba ți-o cos, că dacă nu mai are zile, tot o să se rupă iar.

Medicul veterinar a început să-și dea seama unde bat oamenii. De inimă rea l-a apucat durerea de cap. Fuga, la cabinetul medical:

— Repede, doctore, repede...

— Dar ce s-a -ntîmplat?

— Repede, dă-mi ceva că mă doare capul de nu mai pot.

Răspunsul a fost același:

— Din două, una: ori ai o nimica toată, și atunci te faci bine și așa, ori dacă într-adevăr ești bolnav grav, degeaba te mai consult.

— Și atunci, ce să fac?

— Întreabă-l pe moș Tudor, poate știe el.

— Aha! va să zică, moșul mi-a făcut-o. El a vorbit cu oamenii din sat să-mi arate că-i bună zicala: „ce ție nu-ți place, altuia nu-i face!" Bun doctor e moș Tudor, a găsit leac la năravul meu.

P.S. Orice asemănare între Ispas — eroul acestei schițe — și medicul veterinar Dumitru Sandici din comuna Terpezița, raionul Craiova, nu este de loc întîmplătoare. Numai lecția, în spiritul povestirii noastre, s-ar putea să n-o fi primit chiar așa, deși o merita.

ALEXANDRU ANDI
și
MIRCEA CRIȘAN

Gîndea lelea azi în zori
„A găsit ceva comori".

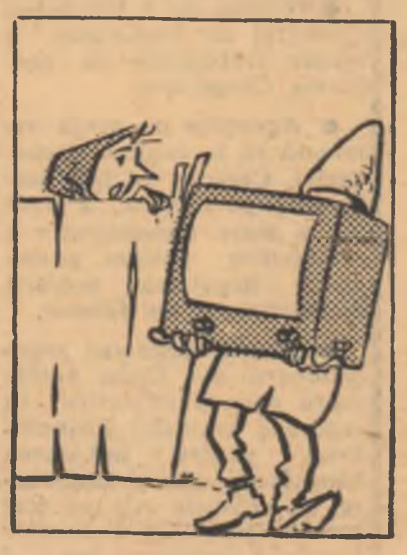

Cînd însă l-a urmărit
Ea pe loc s-a dumirit:

Că astă comoară mare
Îi venea din contractare.

GHICITORI

Baba cu două măsele
Roade un sac de boabe-n ele.
(Moara cu pietre)

Moșul s-a ascuns în iarbă,
Eu l-am prins și-l trag
de barbă
Și atunci de ciudă moșul.
E ca sîngele de roșu.
(Morcovul)

I. TERBESCU

REDACȚIA: București Piața „Scînteii", Tel. 17.60.10 17.60.20, 17.60.40. ABONAMENTE: 7.60 lei anual Taxa poștală plătită în numerar conf. aprobării Dir. Generale P.T.T.R. Nr. 17.933/9... Abonamentele se fac la oficiile poștale, prin factorii poștali și difuzorii voluntari. TIPARUL: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"